

ΒΙΒΛΙΟΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΧΑΡΤΟΥ
ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 5Β
- ΠΛ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ «ΧΩΡΟ» ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1994

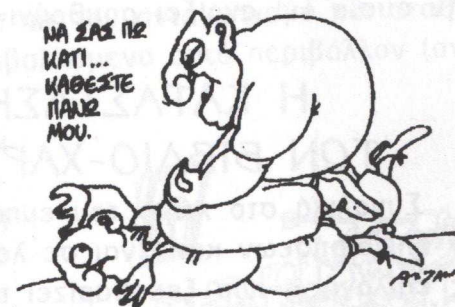
Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο η δεκαετία του '90 θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η δεκαετία της «αντιμεταρρύθμισης» ενάντια στα εργατικά δικαιώματα και στις κατακτήσεις. Βέβαια, η μετωπική αυτή επίθεση του κεφαλαίου ενάντια στους εργαζόμενους και στα δικαιώματά τους δεν ήταν «κεραυνός εν αιθρία». Ολόκληρη η δεκαετία του '80, η δεκαετία του ρηγκανισμού και του θάτσερισμού, προετοίμασε το έδαφος για τον πολιτικό και συνδικαλιστικό αφοπλισμό του εργατικού κινήματος. Για την επίτευξη του στόχου αυτού χρησιμοποιήθηκε (με χώρα αιχμής τη Βρετανία της Θάτσερ) ένα ολόκληρο οπλοστάσιο αντισυνδικαλιστικών νόμων και μια μεθοδευμένη «καμπάνια» δυσφήμισης των συνδικάτων και των εργατικών αγώνων. Η υστερία, που τροφοδοτήθηκε πλατιά απ' τα ΜΜΕ, περί των δήθεν «συντεχνιών», των «συντεχνιακών συμφερόντων», περί ύπαρξης «ρετιρέ» (προνομιούχων), περί του δήθεν «αναχρονιστικού» των εργατικών κατακτήσεων, περί της δήθεν «έλλειψης εκσυγχρονισμού» του συνδικαλιστικού κινήματος, ως μόνο στόχο είχε την άσκηση πίεσης πάνω στο «έπισημο» συνδικαλιστικό κίνημα για να συναινέσει στην απαλλοτρίωση εργατικών κατακτήσεων, που είχαν επιτευχθεί τις προηγούμενες δεκαετίες. Αυτά, σε συνδυασμό με το ιδεολόγημα περί κινδύνου για την «εθνική οικονομία», έσπρωξαν τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία (είτε στη σοσιαλδημοκρατική είτε στη σταλινική της εκδοχή) να προσυπογράψει άνευ όρων το λεγόμενο «εκσυγχρονισμό» του συνδικαλιστικού κινήματος, στην ουσία να προσυπογράψει το ξεπούλημα των εργατικών κατακτήσεων. Η διαδικασία αυτή ευνοήθηκε απ' το αντικειμενικό γεγονός της γενικευμένης αναξιοπιστίας στην οποία έχει περιπέσει ο ρεφορμισμός (η ικανότητά του για διαρκείς και μόνιμες κατακτήσεις), λόγω του ότι έχει εκλείψει η υλική βάση για παραχωρήσεις του κεφαλαίου προς τους εργαζόμενους. Αυτό ωθεί διαρκώς και περισσότερο τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία να προσδεθεί στο κράτος και

στους εργοδότες.

Στην Ελλάδα σήμερα η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ στην ουσία συνεχίζει τη νεοφιλελεύθερη πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, αλλά υποτίθεται με «ανθρώπινο πρόσωπο». Ωστόσο η πολιτική προς τους εργαζόμενους είναι η ίδια: ανεργία, απολύσεις, ιδιωτικοποιήσεις, φορομνηξία, πάγωμα μισθών και συντάξεων, ακρίβεια κ.λπ. κ.λπ. Παράλληλα, με το λεγόμενο «πρόγραμμα σύγκλισης» υλοποιεί τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επιβολή φτώχειας και εξαθλίωσης στους εργαζόμενους και κάνει πράξη την εφαρμογή της «ΛΕΥΚΗΣ ΒΙΒΛΟΥ» και του χτυπήματος των εργασιακών δικαιωμάτων.

Σε όλα αυτά βρίσκει σύμμαχο τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΓΣΕΕ, η οποία συναινεί σε όλα και κάνει και «εποικοδομητικές προτάσεις» στην κυβέρνηση και στους εργοδότες. Η κορωνίδα της συναινετικής αυτής πολιτικής είναι η υπογραφή της κατάπτυστης δίχρονης Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (1994-95), που παραδίδει δεμένο χειροπόδαρο το εργατικό κίνημα στα αφεντικά του ΣΕΒ. Η «συνεισφορά», βέβαια, αυτή των συνδικαλιστών δε μένει χωρίς ανταμοιβή: ο Λ. Κανελλόπουλος (πρώην πρόεδρος της ΓΣΕΕ) βουλευτοποιείται απ' το ΠΑΣΟΚ - όπως κι άλλοι κυβερνητικοί συνδικαλιστές -, ο Πρωτόπαπας (νυν πρόεδρος της ΓΣΕΕ) τίθεται υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος στο συνδυασμό του Θ. Πάγκαλου για τη δημαρχία στην Αθήνα. Όπως, άλλωστε, συνέβη και με τους Μ. Κωστόπουλο (βουλευτής του ΚΚΕ) και Γ. Θεωνά (ευρωβουλευτής του ΚΚΕ). Η συναλλαγή

ΔΕΝ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΕΤΕ
ΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ.
ΕΣΕΙΣ ΚΑΘΕΣΤΕ
ΚΑΤΩ ΜΟΥ, ΟΧΙ
ΕΙΣ ΠΛΑΝΟ ΣΑΣ.

σε όλο της το μεγαλείο. Παράλληλα το ΠΑΣΟΚ (με τη στήριξη της Ν.Δ. και της ΠΟΛΑ) παίζει επικίνδυνα παιχνίδια αναμοχλεύοντας

τον εθνικισμό και τον α-
λυτρωτισμό, σε μια κο-
ντόφθαλμη προσπάθεια
αποπροσανατολισμού και
ενσωμάτωσης του εργα-
τικού κινήματος στην
προσπάθεια αντιμετώ-
πισης των λεγόμενων «ε-
θνικών κινδύνων». Και,
πρέπει να ομολογήσου-
με, ως ένα βαθμό πετυ-
χαίνει το στόχο της, μια

και την περίοδο αυτή έχουν ουσιαστικά ατονήσει οι εργατικοί
αγώνες για τα μεγάλα προβλήματα του κινήματος. Οι απελάσεις
δεκάδων χιλιάδων απόκληρων Αλβανών εργατών έγιναν χωρίς
στην ουσία «ν' ανοίξει ρουθούνι».

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟ-ΧΑΡΤΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ

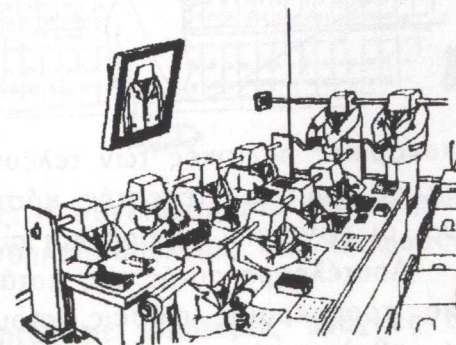
Συνολικά στο χώρο του εμπορίου μαίνεται ο ανταγωνισμός
των επιχειρήσεων και είναι σε λειτουργία μια διαδικασία «φυσι-
κής επιλογής», που ξεκαθαρίζει τις «βιώσιμες» απ' τις «μη βιώ-
σιμες» επιχειρήσεις. Αυτό γίνεται κάτω απ' την υψηλή εποπτεία
του κράτους και όπως είχε ομολογήσει ανοικτά ο υπουργός
Εμπορίου της Ν.Δ. Μαντζώρης, «εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι
να κρατήσουμε τεχνητά στη ζωή επιχειρήσεις που δεν είναι
βιώσιμες». Την ίδια πολιτική ακολουθεί και η κυβέρνηση του
ΠΑΣΟΚ. Οπωσδήποτε, ο ανταγωνισμός αυτός επιδεινώνεται σε
συνθήκες ύφεσης της «αγοράς», ύστερα από μια δεκαετία λιτό-

τητας (1985-94).

Στο χώρο των βιβλιοπωλείων και των εκδόσεων η κρίση, η
ύφεση και ο ανταγωνισμός χειροτερεύουν καθημερινά τους ό-
ρους εργασίας των εργαζομένων. Η καθήλωση των μισθών (90.000
- 120.000 δρχ.), οι απολύσεις, η απειλή της ανεργίας, η τρο-
μοκρατία και η αστυνόμευση στους χώρους δουλειάς, η κατα-
στρατήγηση του ωραρίου, οι «εθελοντικές» παραιτήσεις συναδέλ-
φων κ.λπ. είναι πλέον καθεστώς, που όλοι οι συνάδελφοι βιώ-
νουμε καθημερινά.

Στις «μικρές» (και συνήθως οικογενειακές) επιχειρήσεις του
κλάδου η πίεση προς τους εργαζόμενους παίρνει τη μορφή των
«αναγκαιών θυσιών» για την επιβίωση της επιχείρησης. Το «οι-
κογενειακό κλίμα», η συνευθύνη και η ισοκατανομή των ζημιών
ανάμεσα σ' εργοδότες και εργαζόμενους είναι τα «αναγκαία»
αποτελέσματα αυτής της μίζερης κατάστασης, που πέφτει στις
πλάτες των εργαζομένων.

Οι «μεγάλες», «δυναμικές» και «αναπτυσσόμενες» επιχειρή-
σεις επωφελούνται οικονομικά απ' τον ανταγωνισμό και σταθερο-
ποιούν τη θέση τους στο μεταβαλλόμενο αυτό περιβάλλον (ανοίγ-
ματα νέων καταστημάτων, ε-
πεκτάσεις, εξαγορές εκδοτικών
οίκων, προσπάθειες «κοινοπρα-
ξιών» και συμμαχιών κ.λπ.). Η
ανάπτυξή τους αυτή προϋπο-
θέτει την εφαρμογή σε γενι-
κευμένη κλίμακα των «νέων
εργασιακών σχέσεων» για την
πειθάρχηση των εργαζομένων.
Δεν είναι τυχαίο πως οι «νέ-
ες μορφές» εργασιακών σχέ-
σεων (ωρομίσθιο, συμβάσεις ορισμένου χρόνου, δελτία παροχής
υπηρεσιών, εργασιακή πειθαρχία, χτύπημα συνδικαλισμού κ.λπ.)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΧΑΡΤΟΥ & ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

εμφανίζονται πρώτα σ' αυτές τις επιχειρήσεις, για να «μεταλλαμπαδευτούν» αργότερα σ' ολόκληρο τον κλάδο. Έτσι, οι επιχειρήσεις αυτές λειτουργούν αντικειμενικά ως «πιλότος» για το εργασιακό καθεστώς στον κλάδο (π.χ. Πατάκης, Παπασωτηρίου, Πρωτοπορία, Ελευθερουδάκης κ.λπ.).

Είναι, βέβαια, σαφές πως «μικρές» και «μεγάλες» επιχειρήσεις, παρότι ανταγωνιστικές, έχουν ένα απόλυτο κοινό συμφέρον: την καθυστάθιση των εργαζομένων και τη μετακύλιση του κόστους του ανταγωνισμού στις πλάτες τους. Απόδειξη για το

αληθές αυτού του ισχυρισμού είναι η επίμονη άρνηση των εργοδοτικών οργανώσεων (όπως εκφράζονται μέσα απ' την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εκδοτών Βιβλιοχαρτοπωλών) για πολλά χρόνια να υπογράψουν κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, που θα κατοχυρώνει τα μισθολογικά και θεσμικά αιτήματα των εργαζομένων. Ενώ δεν ανοίγουν κανένα διεκδικητικό μέτωπο απέναντι στις κυβερνήσεις, δε διοργανώνουν κανέναν αγώνα απέναντι στις

οικονομικές πολιτικές των τελευταίων χρόνων, ωστόσο θεωρούν πως ο μόνος συντελεστής κόστους που μπορεί να συμπιεστεί είναι οι εργατικοί μισθοί: και αυτό ακριβώς κάνουν!

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης; Πενιχροί μισθοί, απολύσεις, τρομοκρατία, πιέσεις, ατομική διαπραγμάτευση, εκβιασμοί και «εθελοντικές αποχωρήσεις» συναδέλφων (με μια πρόχειρη καταμέτρηση του Συλλόγου μας υπήρξαν 18 τέτοιες «αποχωρήσεις-παραιτήσεις» μέσα στο Σεπτέμβριο). Αξίζει να τονιστεί πως

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

εργαζόμαστε σ' έναν απ' τους κλάδους με τη μεγαλύτερη «κινητικότητα»: υπάρχουν λίγοι συνάδελφοι με πάνω από 10 χρόνια δουλειάς και *ελάχιστοι* που βρίσκονται σε συντάξιμη ηλικία!

«Ειδικές» κατηγορίες εργαζομένων στον κλάδο:

α) «Υπάλληλοι εξωτερικών εργασιών»: οι πιο άγρια εκμεταλλευόμενοι νεολαίοι του κλάδου. Με εξευτελιστικούς μισθούς, φοβερή εντατικοποίηση, ανθυγιεινές συνθήκες (κυκλοφοριακό, νέφος κ.λπ.) και οι θεωρούμενοι ως οι πιο «αναλώσιμοι» εργαζόμενοι. Αλλάζονται πραγματικά σαν πουκάμισα.

β) Πωλητές των εκδοτικών οίκων: οι διαρκείς «μεταγραφές» από εκδοτικό σε εκδοτικό σε αναζήτηση έστω και λίγο καλύτερων όρων είναι καθεστώς.

γ) Οι «περαστικοί» εργαζόμενοι του κλάδου: Συνήθως νέοι 20-25 χρόνων, που βρίσκονται σε αναζήτηση «καλύτερης δουλειάς». Γι' αυτούς ο χώρος του βιβλίου είναι ένα μεταβατικό στάδιο προς άλλες επαγγελματικές κατηγορίες. Η συνείδηση του «προσωρινού» τους κάνει να υπομένουν συνθήκες δουλειάς που διαφορετικά θα απέρριπταν.

δ) Σπουδαστές και φοιτητές με ιδιαίτερες ανάγκες δουλειάς, που έτσι γίνονται πιο ευάλωτοι στις πιέσεις και στην εκμετάλλευση (δουλειά χωρίς ασφάλιση, ωρομίσθιοι, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου κ.λπ.). Χρησιμοποιούνται απ' την εργοδο-

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΧΑΡΤΟΥ & ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

σία ως μοχλός πίεσης απέναντι στο μόνιμο προσωπικό και επιτείνουν τις τάσεις πολυδιάσπασης των εργαζομένων.

Αντιπαραθέσεις ανάμεσα σε νέους-παλιούς, μόνιμους-εποχιακούς, «υπεύθυνους τμημάτων» - απλούς υπαλλήλους, «πρόθυμους για προσφορά στην επιχείρηση» - «απρόθυμους και αρνητικούς», έχουν την πηγή τους στις τεχνητές αυτές διαιρέσεις των εργαζομένων.

Σήμερα, ιδιαίτερα, υπάρχει ευχέρεια των μεγάλων επιχειρήσεων να «αναδιατάσσουν» το προσωπικό και να αλλάζουν τη

σύνθεσή του σε βάρος του μόνιμου προσωπικού και υπέρ των προσωρινά ή ευκαιριακά εργαζομένων. Στα δύο τελευταία χρόνια είχαμε απολύσεις συναδέλφων στον κλάδο με προϋπηρεσία 10-18

χρόνων (π.χ. Δαναός, Κέδρος κ.λπ.)! Στην «Πρωτοπορία» απολύθηκαν (Σεπτέμβρης '94) πέντε μόνιμοι εργαζόμενοι και προσλήφθηκαν τέσσερις με τετράμηνη σύμβαση εργασίας και δύο ωρομίσθιοι. Στον Παπασωτηρίου τουλάχιστον τρεις «εθελοντικές» παραιτήσεις συνοδεύτηκαν με πρόσληψη πτυχιούχων του Πολυτεχνείου ως υπαλλήλων βιβλιοπωλείου (χαρκτηρίζονται κομπά ως «συνεργάτες») με δελτίο παροχής υπηρεσιών.

Οι εξελίξεις αυτές ευνοούνται αντικειμενικά τόσο απ' τη νέα εργατική νομοθεσία (βλ. εφαρμογή «ΛΕΥΚΗΣ ΒΙΒΛΟΥ»), που παρέχει το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο, όσο και από την αποδυνάμωση των κρατικών οργάνων παρέμβασης υπέρ των εργαζομένων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η άρνηση της Επιθεώρησης

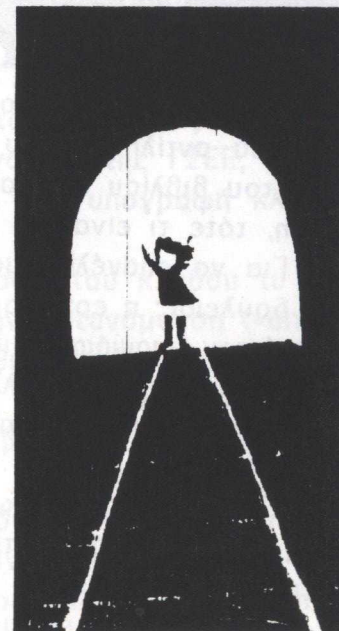
ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Εργασίας (οδού Αμερικής) να στείλει υπάλληλο στην «Πρωτοπορία» για καταγγελία εργαζομένων, με το αιτιολογικό πως με τις αποσπάσεις και τις μετατάξεις υπαλλήλων δεν υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό. Οι «τακτικοί» έλεγχοι της Επιθεώρησης Εργασίας έχουν γίνει από σπάνιοι έως ανύπαρκτοι.

ΒΙΒΛΙΟΪΠΑΛΛΗΛΟΣ:

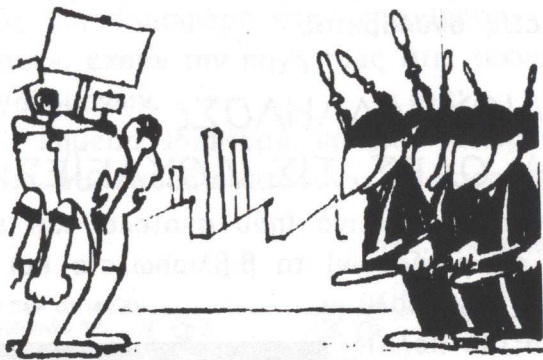
«ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ»

Όσο κι αν στο αναγνωστικό κοινό (που αποτελεί και την «πελατεία» των εν λόγω επιχειρήσεων) τα βιβλιοπωλεία και οι εκδοτικοί οίκοι φαντάζουν λίγο-πολύ ως «ναοί» της γνώσης και του πολιτισμού, η πραγματικότητα των εργασιακών συνθηκών και σχέσεων για μας τους υπαλλήλους είναι πολύ πιο «πεζή». Στην πλασματική αυτή εικόνα για τους χώρους δουλειάς έχουν συντελέσει σε τεράστιο βαθμό τα ΜΜΕ, που προβάλλουν (συνειδητά) μονομερώς την πολιτιστική συνεισφορά των εργοδοτών, αφήνοντας στη σκιά την εργοδοτική - επιχειρηματική τους πλευρά. Ακόμη και μέχρι σήμερα η ιδιότητα του εκδότη-βιβλιοπώλη αποτελεί πολιτιστικό φετίχ, που εξασφαλίζει στην εργοδοσία στο χώρο μας το απυρόβλητο της κριτικής και της δημοσιότητας για την εργοδοτική τους δραστηριότητα. Και, βέβαια, το αξιοποιούν δεόντως! Αντίθετα, ως σήμερα, οι σελίδες (των περισσότερων) εφημερίδων, οι εκπομπές των τηλεοπτικών καναλιών, οι συχνότητες των (περισσότερων) ραδιοσταθμών απο-

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΧΑΡΤΟΥ & ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

τελούν «άβατον» για τις απόψεις των εργαζομένων στο χώρο του βιβλίου. Και δεν εννοούμε μόνο τις απόψεις μας για τις

εργασιακές σχέσεις, αλλά και για τον πολιτισμό και το βιβλίο. Είναι χαρακτηριστικό της περιφρόνησης με την οποία μας αντιμετωπίζουν οι εργοδότες το ότι δεν έχουμε κληθεί να εκφράσουμε τις απόψεις μας ούτε σε μία απ' τις πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις για «το καλό και

την προώθηση του βιβλίου» που έχουν διοργανώσει! Αν αυτή δεν είναι μια αντίληψη, που αντιμετωπίζει τους εργαζόμενους στο χώρο του βιβλίου ως παθητικά ενεργούμενα χωρίς άξια λόγου γνώμη, τότε τι είναι;

Για να επανέλθουμε στην «πεζή» καθημερινότητα των χώρων δουλειάς: η εργοδοσία -άλλοτε σιωπηρά, άλλοτε ρητά- απαιτεί απ' τον υποψήφιο βιβλιουπάλληλο «χίλια» προσόντα, την ίδια στιγμή που αρνείται συλλογικά (μέσω των εργοδοτικών οργανώσεων) να δεσμευτεί για το οικονομικό αντίκρισμα των τυπικών αυτών προσόντων.

Έτσι, θεωρούνται ως προαπαιτούμενα:

- η γνώση χιλιάδων τίτλων βιβλίων
- η γνώση χειρισμού κομπιούτερ
- η δυνατότητα λειτουργίας ταμείου
- η κατοχή πτυχίου ΑΕΙ ή ΤΕΙ (ιδιαίτερα στα «τεχνικά» βιβλιοπωλεία)
- η ευθύνη διακίνησης και είσπραξης χρημάτων
- η γνώση ξένων γλωσσών (για τα ξενόγλωσσα τμήματα)

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

- η προθυμία για κάθε μορφής αγγαρεία (κουβαλήματα, αποθήκες, καθαριότητες χώρων και τμημάτων των καταστημάτων)
- δίπλωμα οδήγησης (για υπαλλήλους «εξωτερικών εργασιών»)
- η ανάληψη «υπεύθυνων» θέσεων
- η υποχρεωτική και διαρκής ενημέρωση πάνω στις νέες «κυκλοφορίες» (που συνεπάγεται αγορά βιβλίων και εξασφάλιση ελεύθερου χρόνου) κ.λπ. κ.λπ.

Ωστόσο, στην πράξη δεν προβλέπεται κανενός είδους επίδομα για όλα αυτά, αλλά «απλώς» οι βιβλιουπάλληλοι θεωρούνται και αμείβονται ως ανειδίκευτοι εργάτες, με βάση την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας της ΓΣΕΕ, μια και, όπως είπαμε, οι εργοδότες αρνούνται την υπογραφή κλαδικής συλλογικής σύμβασης.

Στις πιο ανταγωνιστικές επιχειρήσεις του κλάδου το τοπίο του «πολιτισμού» συμπληρώνεται απ' την αστυνόμευση («υπεύθυνοι» προϊστάμενοι παντού, παρακολούθηση, κάμερες κ.λπ.), την τρομοκρατία (εκβιασμοί, απειλές κ.λπ.), τις ατομικές πιέσεις, την ατομική διαπραγμάτευση έως και τις ύβρεις και τις προσωπικές επιθέσεις. Και, «φυσικά», το εχθρικό κλίμα προς το συνδικαλισμό και τους συνδικαλιστές (εδώ η συκοφαντία, η λασπολογία και ο βρόμικος πόλεμος τείνουν να γίνουν καθεστώς).

Οι «νέες εργασιακές σχέσεις» που επιχειρείται να επιβληθούν από τα πάνω, καθώς και το «συναινετικό κλίμα» στους χώρους δουλειάς δεν έχουν γίνει ακόμη συνείδηση των εργαζομένων στον κλάδο και γι' αυτό μερίδιο ευθύνης έχει το Σωματείο. Στο «χώρο» μας υπάρχουν, δυστυχώς, τάσεις συμβιβασμού

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΧΑΡΤΟΥ & ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

(κάτω από την πίεση των πραγματικών βιοτικών αναγκών και της απειλής της ανεργίας) και σημαντική εξατομίκευση των εργαζομένων, που επιτείνεται απ' τη γενικευμένη αναξιοπιστία των

σωματείων και της συνδικαλιστικής δράσης.

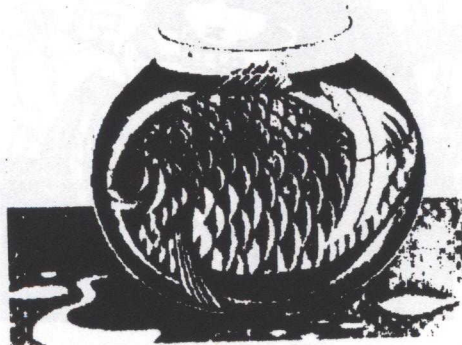
Ωστόσο, ελπιδοφόρο φαινόμενο αποτελεί η είσοδος στον κλάδο μιας νέας γενιάς εργαζομένων με λιγότερες ψευδαισθήσεις για το μέλλον, λιγότερη απογοήτευση, μεγαλύτερες απαιτήσεις απ' τα συλλογικά όργανα (Σωματεία, Δ.Σ. κ.λπ.) και μια τάση άμεσης κινητοποίησης για δράση, λόγω

της μεγάλης τους δυσπιστίας προς τις γραφειοκρατικές μεθόδους και το συγκεντρωτισμό. Αυτή η γενιά των νέων εργαζομένων μπορεί ν' αποτελέσει τη «μαγιά» για τη μαζικοποίηση του Σωματείου και να «τραβήξει» εμπρός τους παλιότερους συναδέλφους.

Η ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

Ο Σύλλογος Υπαλλήλων Βιβλίου, Χάρτου και Γραφικών Τεχνών επαναλειτούργησε το 1992, μετά από απραξία τριών χρόνων. Και, βέβαια, τριών χρόνων εξαιρετικά σημαντικών τόσο για το διεθνές, όσο και για το ελληνικό εργατικό κίνημα. Παγκόσμια κυριάρχησε η πτώση των χωρών του λεγόμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού», με όλη τη σύγχυση και την απογοήτευση που έσπειρε στους εργαζόμενους όλου του κόσμου.

Στην Ελλάδα κυριάρχησε η άνοδος της Ν.Δ. στην εξουσία,

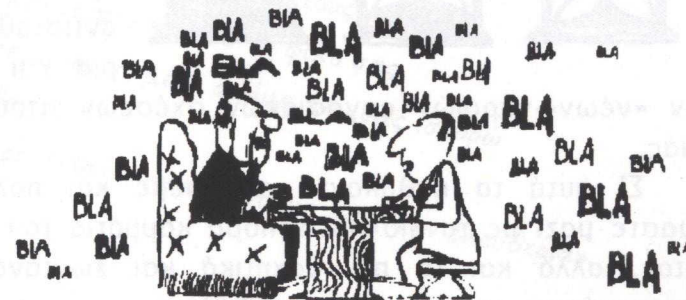

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

μετά την οκταετία του ΠΑΣΟΚ και την «οικουμενική κυβέρνηση», με όλη τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, που διαχύθηκε στις κοινωνικές σχέσεις.

Γίνεται, έτσι, κατανοητό ότι το Σωματείο με την επαναλειτούργια του ανέλαβε ένα τεράστιο καθήκον: ουσιαστικά να επανεγκαθιδρύσει το κύρος του στο χώρο των εργαζομένων και να «καθαρίσει» ταυτόχρονα την «κόπρο των στάβλων του Αυγεία», που 'χε δημιουργήσει η πρακτική και η πολιτική του «επίσημου» συνδικαλιστικού κινήματος επί χρόνια ολόκληρα.

Χωρίς καμιά διάθεση αλαζονείας ή υπερβολής, μπορούμε να πούμε πως κάναμε σημαντικά βήματα για την επίτευξη των στόχων μας: εγκαθιδρύσαμε μια πρώτη συλλογικότητα στον κλάδο, δώσαμε σημαντικές μάχες για μεγάλα ζητήματα μαζί με το υπό-

λοιπο κίνημα (ωράριο, ασφαλιστικά, ιδιωτικοποιήσεις κ.λπ.), καθώς και αξιοσημείωτες μάχες απέναντι στην εργοδοσία του κλάδου μας με τις μικρές μας δυνάμεις (Δαναός, Παπασωτηρίου, Ελευθερουδάκης, Πρωτοπορία κ.λπ.). Δώσαμε και δίνουμε τη μάχη για το διεθνισμό ενάντια στο φασισμό, τον εθνικισμό και το ρατσισμό.

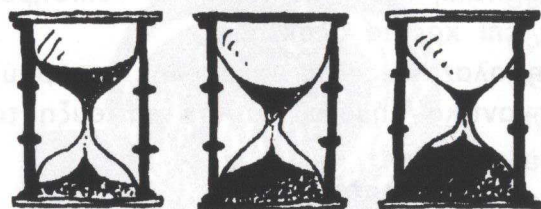
Η Εργατική Δημοκρατία έχει γίνει τρόπος ύπαρξης του Σωματείου και κάθε σημαντική απόφαση για την πορεία μας ήταν απόφαση Γενικών Συνελεύσεων και ανοιχτής συζήτησης μέσα στους εργαζόμενους.

Δεν έχουμε καμιά αυταπάτη πως μόνοι μας μπορούμε να υπερβούμε τους περιορισμούς του συνδικαλιστικού κινήματος σή-

μερα ή το επίπεδο συνείδησης των εργαζόμενων. Πολύ περισσότερο, δε θέλουμε να τους υποκαταστήσουμε! Ωστόσο, πιστεύουμε πως ακολουθώντας μια ταξική πολιτική συνεισφέρουμε, μαζί με άλλες δυνάμεις μέσα στο κίνημα, σε μια αναγκαία προσπάθεια αναδιοργάνωσης του κινήματος από τη «βάση».

Μαζί με τα σημαντικά ζητήματα της ταξικής πάλης διεθνώς σήμερα (κίνδυνοι πολέμου, ρατσισμός, εθνικισμός, φασισμός, ο-

λοκληρωτισμός στις εργασιακές σχέσεις κ.λπ.), προσπαθούμε ν' αλλάξουμε το κλίμα και στα «μικρά» και καθημερινά: ν' αντισταθούμε στη μизέρια και στην αθλιότητα

των «νέων»-γηραιών εργασιακών σχέσεων στους χώρους δουλειάς.

Σ' αυτά τα καθήκοντα ελπίζουμε και παλεύουμε για να είμαστε μαζί με τα πιο πρωτοπόρα κομμάτια του εργατικού κινήματος, αλλά και τα πιο μαχητικά και ζωντανά κομμάτια των εργαζομένων στο «χώρο» του βιβλίου.

■ Στην «κουλτούρα» της μизέριας, του αυταρχισμού, της εργασιακής πειθαρχίας, του κέρδους και των εμπορευματικών σχέσεων ν' αντιτάξουμε την κουλτούρα της συλλογικότητας, της Εργατικής Δημοκρατίας, της πρωτοβουλίας, του ελεύθερου χρόνου και της ελεύθερης πρόσβασης στη γνώση!

■ Απέναντι στο «αυτονόητο» δικαίωμά μας να είμαστε διαμεσολαβητές στην αγοραπωλησία έτοιμης γνώσης απαιτούμε ν' αναγνωριστεί το δικαίωμά μας στη δημιουργία νέας γνώσης μέσα από νέες πράξεις!

«Αντισταθείτε...
...σ' αυτούς που λένε λυρισμό τα ωραία λόγια
στα θούρια
στα γλυκερά τραγούδια με τους θρήνους
στους θεατές
στον άνεμο
σ' όλους τους αδιάφορους και τους σοφούς
στους άλλους που κάνουν το φίλο σας
ως και σε μένα, σε μένα ακόμα που σας ιστορώ
αντισταθείτε.
Τότε μπορεί βέβαιαι να περάσουμε προς την ελευθερία».

Μιχάλης Κατσαρός
«Κατά Σαδδουκαίων»

Τάσος Τσακίρογλου
Πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων Βιβλίου,
Χάρτου και Γραφικών Τεχνών